

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 54 (4).

Izdan 1 maja 1935.

PATENTNI SPIS BR. 11584

Roje Vladimir, magistar farmacije, Zagreb, Jugoslavija,

Reklamni aparat.

Prijava od 21 aprila 1934.

Važi od 1 septembra 1934.

U današnjoj trgovini igra reklama veliku ulogu i čim je reklama upadnija, duhovitija i originalnija, tim većma djeluje na promet reklamirane robe. Za to trgovci žrtvuju znatne svote, da bi imali što originalniju reklamu. U novije doba upotrebljava se mnogo u reklamne svrhe električno svjetlo i u tu su svrhu već do sada konstruisani mnogi aparati, koji električnu svjetlost upotrebljavaju na razne načine i u raznim bojama. Svi dosadani aparati upotrebljavali su razne boje, koje ili su bile stalne, ili su se periodično izmjenjivale u ostrim silhouetama na način, da se uvijek mogla razlikovati boja od boje i svaka je imala oštre konture. Da bi reklama bila zanimljivija i življa s obzirom na boje, napravljen je ovaj aparat za reklamu, pomoću kojega se dobije na projekcionoj plohi veliki broj boja i niansa, koje se neprekidno prelijevaju jedna u drugu, miješaju se i neprestano daju nove i nove variante, a preko ovih boja u kretanju pokreće se i tekst reklame.

Na priloženom nacrtu slika I prikazuje uzdužni presjek aparata, slika II poprečni presjek aparata preko velikog cilindra, slika III horizontalni presjek aparata, a slika IV prikazuje projekcionu plohu sa silhouetom aparata.

Aparat sastoji od skrinjice 1 (slika I, II, III, IV). U skrinjici na horizontalnoj pregradi 2 pričvršćene su tri poprečne prečke 3, 4, 5 (slika I, II, III). Na svakoj prečki je usadjena po jedna osovina 6, 7, 8. Na vrhu osovine 7 položen je cilindar 9 središtem svoje gornje osnovke; na vrhu osovine 7 položen

je na isti način srednji, nešto širi cilindar 10, a na osovini 8 isto tako cilindar 11, jednak u veličini cilindru 9. Sva ova tri cilindra otvorena su s donje strane, a gornje su im osnovke 12, 13, 14 (slika I, III) izrezane, te imaju oblik elise. Svaka od osovine 6, 7, 8 (slika II) usadjena je na pripadnoj prečki blizu plašta cilindra, pa se pri vrhu savije pravokutno i dopire do središta osnovke cilindra odnosno elise, tako da središte cilindra balansira naprama gore savinutom vršku osovine, na kojemu se može slobodno okretati.

Cilindri 9 i 11 napravljeni su iz celuloida, njihovi gornji i donji obodi nategnuti su na metalnim prstenima. Plašti ovih dvaju cilindra razdijeljeni su na više vertikalnih pruga, od kojih je svaka druge boje. Srednji cilindar 10 napravljen je od aluminijuma, ili od kakvog drugog laganog metala, a ima nekoliko horizontalnih otvorenih izreza, u obliku pasova 15 (slika I). Na ove otvorene izreze opasuju se neprozirne vrpce, na kojima su izrezana skroz slova dotičnih reklama. Ove vrpce sa tekstom reklame mogu se po volji postavljati i dizati, te zamijeniti drugima. Povrh svakog cilindra na gornjoj strani poklopca skrinje 1 nalazi se okrugli otvor nad elisom. Ovi otvori imaju na šarnirima metalne okrugle poklopce 16 (slika I i II), kojima se mogu otvoriti potpuno prekriti i više ili manje otkriti posredstvom šarafa 16 (slika I, II), u svrhu reguliranja brzine okretanja cilindra 9, 10 i 11. Poklopac skrinje 1 daje se otvoriti u svrhu namještanja reklama na cilindar 10 i radi eventualnih popravaka aparata.

Između srednjeg velikog cilindra 10 i obaju postranih cilindara 9 i 11 na stražnjem dijelu horizontalne pregrade 2 usadjene su osovine 18, na kojima su nataknuti limeni štitovi 19, pomični oko osovine lijevo i desno. Visina ovih štitova odgovara širini pojasa sa urezanim slovima na cilindru 10, a svrha im je, da se njima regulira početna i krajna tačka projektovane reklame na projekcionoj plohi 20, koja je na prednjoj strani aparata. Projekciona ploha 20 sastoji od dva obična čista prozorna stakla u okviru, među kojima je stisnut bijeli poluprozirni pergamentni papir, a dopire od poklopca do horizontalne pregrade 2. Horizontalna pregrada 2, u obliku okvira, smještena je podalje od dna 21 škrinjice 1, a udaljena od dna po prilici za jednu petinu visine sprave. Razmak između dna 21 i pregrade 2 sprijeda je zatvoren, a sa ostalih je strana otvoren, u svrhu mogućnosti strujanja vazduha.

Iza okvira projekcione plohe, u neznatnoj udaljenosti, nalazi se drugi okvir 22 (slika II) jednake veličine u koji se namješta karton sa ispisanom ili utisnutom reklamom za dnevnu reklamu. Ovaj se karton izvadi za vrijeme svjetleće reklame.

U cilindrima 9 i 11 otprilike u njihovoj sredini namještena je u svakom po jedna jača sijalica 23, kojoj je funkcija, da boje plašta cilindra projekcira na projekcionu plohu. U posebnim metalnim cijevima 24, koje su pričvršćene na dnu sprave i ulaze u cilindre 9 i 11, smještene su sijalice koje služe za ugrijavanje i dosljedno strujanje vazduha u cilindrima. U sredini srednjeg cilindra 10, (slika I, II) na stalku 25 namještena je mala sijalica 26, koja se može na stalku pomicati tako, da se približi plaštu cilindra, ili od njega udalji, a svrha joj je, da se njome regulira osvedljenje i veličina slova projekcirane reklame na projekcionoj plohi. Budući da sijalica 26 treba slabiju struju, cirka od 6 volta, to je u škrinjici 1 na postranoj stijeni postavljen transformator 27 (slika I), koji transformira struju potrebitu za ovu sijalicu. U dnu cilindra 10 postavljena je sijalica 28 (slika I, i II) za ugrijavanje i dosljedno strujanje vazduha u ovom cilindru.

Za upotrebu aparata namjeste se neprozirne vrpce sa izrezanim tekstom na plašt cilindra 10 i ukopča se električna struja, te sijalice rasvijetle unutrašnjost cilindra. Sijalice osim svjetla razvijaju u cilindrima i toplinu, koja ugrijava u njima vazduh, te prouzrokuje strujanje vazduha, a ovo djeluje na elise u gornjim osnovkama cilindara, te se cilindri okreću. Na cilindrima 9 i 11 elise su tako namještene, da se ovi cilindri okreću u međusobno

suprotnom smjeru, a na cilindru 10 elisa je tako namještena, da se cilindar okreće na lijevo, čime je omogućeno normalno čitanje projektovanog reklamnog teksta.

Okretanje cilindra 9 i 11 i prolaz svjetla kroz njihove išarane plašteve, bacaju na projekcionu plohu pokretanje, mijenjanje i difuziju boja, prouzrokujući neprestanu izmjenu novih i novih svjetlih nijansa, oku prijatnih i veoma privlačivih. Okretanjem cilindra 10 projektiraju se sa njegova plašta na ovoj svjetlećoj igri raznovrsnih riječi reklame.

Kako je već spomenuto brzina okretanja cilindra 9, 11 i 10 regulira se podizanjem ili spuštanjem poklopca 16.

Na projekcionoj plohi mogu se naokolo utaknuti i silhouete raznovrsnih predmeta lica ili životinja, koje su u vezi sa projektiranom reklamom; a mogu se smjestiti tako, kao da pripadna reklama izlazi iz ustiju lica, ili iz kakova cvijeta, ili iz komične figure. Jedan takav primjer nacrtan je na slici IV. Na istoj slici je naznačeno kako se može reklamna škrinjica maskirati da joj se dađe prijatan, moderan ili fantastičan oblik, posredstvom naslikanih kartona, namještenih oko okvira projekcione plohe.

Patentni zahtev:

Reklamni aparat, sastojeci iz škrinjice 1, u kojoj se nalaze tri cilindra 9, 10, 11 odozdo otvorena, označen time, da su svi cilindri sa svojim gornjim osnovkama, izrezanim kao elise, namješteni na osovinama 6, 7, 8 i da se na njima okreću uslijed strujanja kroz elise vazduha, ugrijanog u cilindrima posredstvom u njima zgodno nameštenih električnih sijalica, da su prozračni plašti postranih cilindara 9 i 11 išarani vertikalnim prugama živih boja, da plašt od laganog materijala srednjeg cilindra 10 ima nekoliko horizontalnih otvorenih izreza na koje se opasuju neprozirne vrpce sa izrezanim slovima reklame, da je na prednjoj strani škrinjice 1 namještena projekciona ploha, sastojeca od dvije prozirne staklene ploče u okviru, među kojima je stisnut bijeli poluprozirni pergamentni papir, na kojoj se plohi okretanjem postranih cilindara 9 i 11 sa njihovih plaštova, iz nutrine cilindara osvijetljenih sijalicama, projektiraju i neprestano se izmjenjuju nianse privlačivih i oku ugodnih boja, dok okretanjem srednjeg cilindra 10 sa njegova plašta iz nutrine cilindra osvijetljene reklamne vrpce na svjetlo išaranu projekcionu plohu bacaju pomičnu svjetlu reklamu.

